

PEDAGOGIK MAHORAT

4
2024

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

4-son (2024-yil, aprel)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2024

MUNDARIJA

№	Familiya I.Sh.	Mavzu	Bet
MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIM			
1.	<i>KORAYEVA Latifa Zarifovna</i>	Kreativlik – boshlang'ich sinf o'quvchisi faoliyatining asosi sifatida	8
2.	<i>MAMUROV Baxrom Baxshulloyevich</i>	Harakatli o'yinlarni tashkil etish va o'tkazish metodikasi	13
3.	<i>NAJMETDINOVA Nargiza Sayfedinovna</i>	Boshlang'ich sinf o'quvchilariga informatikani o'rgatishda o'yinli ta'limning o'rni	19
4.	<i>PO'LATOVA Madina Shavkatovna</i>	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining diqqatini rivojlantirishning o'ziga xos usullari	23
5.	<i>SAPARNIYAZOVA Aygul</i>	Ilm-fan va tabiat markazlarida bolalarning mustaqil fikrlashini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari	28
6.	<i>NAJMETDINOVA Nargiza Sayfedinovna</i>	Boshlang'ich sinflarda muammoni hal qilish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini informatika fani orqali rivojlantirish	32
7.	<i>SUVONOVA Yulduz Said qizi</i>	Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ekologik ta'lim-tarbiya berishning muhimligi	36
8.	<i>САЛИМОВ Фаўрам Муҳаммедович</i>	Болаларда жисмоний сифат кўникмаларини мустақкамлашда инновацион ёндашув	39
FILOLOGIYA VA TILLARNI O'QITISH			
9.	<i>BAZARBAYEVA Azizaxon Shokirovna</i>	Talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiruvchi nutqiy faoliyat mashqlarining metodologik tahlili	44
10.	<i>ERGASHEVA Gulnora Nematovna</i>	Pedagogical and psychological features of teaching english to preschool children based on an integrative approach	48
11.	<i>БАБАКУЛОВА Дилобар Мустафаевна</i>	Педагогические условия развития коммуникативной компетенции на уроке русского языка и во внеурочной деятельности по русскому языку в средней школе	52
12.	<i>САДИНОВА Дилфуза Умировна</i>	Внедрение коммуникативных стратегий в процесс изучения русского языка	58
13.	<i>ШОДМАНОВА Алёна Сергеевна</i>	Интерактивная технология при обучении чтению	62
14.	<i>SHOKIROVA Markhabo Sharifovna, RAKHIMOV Davron Mutalib o'gli</i>	Influence of artificial intelligence in learning process of efl classes	68
ANIQ VA TABIIY FANLARNI O'QITISH			
15.	<i>MURODOVA Sitorabonu Bahodir qizi</i>	“Aromatik uglevodorodlarning nomlanishi va izomeriyasi” mavzusini o'qitishda zamonaviy kimyoviy kompyuter dasturlaridan foydalanish	74
16.	<i>AMINOV Bahrom Burxonovich</i>	Umumta'lim maktablarida “informatika va axborot texnologiyalari” fanida kompyuter imitatsion modellaridan foydalanishning pedagogik jihatlari	79
17.	<i>JABBAROV Anvar Egamovich, AXMEDOV Nurali Odilovich</i>	Pozitsion va metrik masalalarni ishlash	84

БОЛАЛАРДА ЖИСМОНИЙ СИФАТ КЎНИКМАЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАШДА ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВ

*Салимов Файрат Муҳаммедович,
Бухоро давлат университети проф. П.Ф.Н.*

Мазкур мақолада мактабгача таълим муассасаларида тарбияланувчи болаларнинг жисмоний сифат кўникмаларини мустаҳкамлашда инновацион ёндашув масалалари ҳақида фикр юритилган. Илм-фан интеграцияси кучайиб бораётган бугунги кунда мактабгача таълим муассасалари мутахассисларидан реал таълим жараёнидаги долзарб муаммолар ва илмий-педагогик тадқиқот технологияларини таъкил этишига асосланган илмий, янгича педагогик қадриятларга мос равишда ўзларининг фаолиятларини йўналтиришни тақозо этади.

Ишлаб чиқилган усулларни амалга ошириши йўналиши бўйича тавсиялар берилган.

Калит сўзлар: мактабгача таълим, жисмоний тарбия, жисмоний сифат, чаққонлик, эңчиллик, инновация, педагогик технология.

ИННОВАЦИОННЫЙ ПОДХОД К УКРЕПЛЕНИЮ ФИЗИЧЕСКИХ КАЧЕСТВЕННЫХ НАВЫКОВ У ДЕТЕЙ

В данной статье рассматриваются вопросы инновационного подхода к укреплению физических качеств детей, воспитывающихся в дошкольных образовательных учреждениях. Сегодня возрастающая интеграция науки требует от специалистов дошкольных образовательных учреждений направления своей деятельности в соответствии с научными, новыми педагогическими ценностями, основанными на актуальных проблемах реального образовательного процесса и организации технологий научно-педагогических исследований.

Даны рекомендации по направлению внедрения разработанных методов.

Ключевые слова: Дошкольное образование, физическое воспитание, физическое качество, ловкость, ловкость, новаторство, педагогическая технология.

INNOVATIVE APPROACH TO STRENGTHENING PHYSICAL QUALITY SKILLS IN CHILDREN

This article discusses issues of an innovative approach to strengthening the physical qualities of children raised in preschool educational institutions. Today, the increasing integration of science requires specialists in preschool educational institutions to direct their activities in accordance with scientific, new pedagogical values, based on current problems of the real educational process and the organization of scientific and pedagogical research technologies.

Recommendations are given on the direction of implementation of the developed methods.

Keywords: Preschool education, physical education, physical quality, dexterity, innovation, pedagogical technology.

Кириш. Мактабгача таълим тизимини яхлит узлуксиз таълим системасининг муҳим бўғини сифатида янада такомиллаштириш, мактабгача таълим муассасалари тармоғини кенгайтириш ҳамда моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларни малакали педагог кадрлар билан таъминлаш, болаларни ҳар томонлама интеллектуал, маънавий-эстетик ва жисмоний ривожлантирувчи замонавий таълим дастурлари ва технологияларини таълим-тарбия жараёнига жорий этиш, уларнинг мактабгача таълим муассасаларида жисмоний тайёргарлик даражасини тубдан ошириш мақсадида тадқиқотлар яратиш бугунги кунда долзарб вазифалардан бири бўлиб қолмоқда. Ўзбекистон Республикасининг (3651-сонли 05.04.2018) “Мактабгача таълим тизимини янада рағбатлантириш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”, “Мактабгача таълим тизимини бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” (ПҚ-3955-сон 30.09.2018)ги қарорларда таъкидланишича, таълим-тарбия жараёнига илғор педагогика ва ахборот технологияларини жорий этиш, шунингдек, тизим фаолиятини такомиллаштиришга йўналтирилган тадқиқотлар яратиш муҳимдир.

Жисмоний маданият таълим йўналишида мактабгача таълимни ривожлантириш билан боғлиқ бир қатор вазифаларни ҳал этиш зарурати янги технологияларга асосланган илмий-тадқиқот яратиш имкониятларини қайта кўриб чиқиши талаб этилади. Бу жабҳада таълим олувчиларнинг жисмоний

сифатларини ривожлантириш, кўникмаларини шакллантиришнинг турли йўлларидадан фойдаланиш кутилган натижани бериш имкониятларини кенгайтиради.

Асосий қисм. Мактабгача таълим муассасаларидаги болалар ва миллий ҳаракатли ўйинлар, уларнинг жисмоний сифатлар, кўникма ва малакаларни шакллантириш шароитидаги фаолияти, шу билан бирга мактабгача таълимда жисмоний маданият таълим йўналишида ўргатиш технологияларини амалга ошириш жараёнида жисмоний сифатларни ривожлантиришнинг турли йўлларидадан фойдаланишга эътибор қаратиш зарур. “Илк қадам” Давлат дастурида ҳам боланинг жисмоний ривожланишига катта аҳамият қаратилган, шу билан бирга боланинг компетенциялари бола организми ривожининг соҳаларини белгилашда биринчи ўринда “жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши”га эътибор қаратилади [2,24]. Шундай экан, ўқув режасида қўйилган жисмоний тарбия машғулотларини сонини ҳафтасига 5 кунга кўпайтириш лозим. Жисмоний машқлар, тоза ҳавода жисмоний машғулотлар, спорт ўйинлари элементлари ва машқлар, сайрда жисмоний машғулотлар, ҳаракатли ўйинлар ва машқлар, жисмоний машғулотлар (спорт зали ёки тоза ҳавода) ва болани жисмоний жиҳатдан соғлом қилишга қаратилган ҳаракатли ўйинлар ва машқлар сонини ҳам кўпайтириш керак.

Мактабгача таълим муассасалари тарбияланувчиларида жисмоний сифатларни ривожлантириш йўллари аниқлашда, уларда жисмоний сифатларни шакллантиришнинг инновацион технологияларини такомиллаштириш бўйича олиб борилаётган тадқиқотда таҳлил, синтез, қиёсий-педагогик таҳлил, кузатиш каби усуллардан фойдаланилди. Агар инсон тўғридан-тўғри, тайёргарликсиз янги ҳаракатларни бирданга бажара бошласа, ҳаракатни ўзлаштириб олиши учун вақтни турлича сарфланишига қараб чакқонликка баҳо берилади. Шунинг учун янги ҳаракатни ўзлаштириб олишга кетган вақт шуғулланувчида чакқонлик сифатининг кўрсаткичларидан биридир [2.191].

Эпчиллик, чакқонлик – бу баҳолаш учун ягона ўлчовга (критерийга) эга бўлмаган мураккаб комплексли фазилатдир. Ҳар бир муайян ҳолда, шароитга қараб у ёки бу критерийни танлаб оладилар, эпчиллик анчагина хусусий фазилатдир.

Биринчидан- эпчиллик - чакқонликни ривожлантириш координация жиҳатдан мураккаб ҳаракатларни бажаришни, иккинчидан ҳаракат фаолиятини тўсатдан ўзгарган шароит талабларига мувофиқ равишда қайта туза олиш қобилиятини тарбиялашдан иборатдир.

Бунда эпчиллик - чакқонлик учун зарур бўлган ўз ҳаракатларини фазо ва вақтда аниқ идрок этиш, лозим бўлса, стабил ҳаракатлар қила билиш, мувозанат сақлай олиш, галма-гал зўр бериш ва мускулларни бўшаштириш ёки, аксинча, мускулларни таранглаштириш қобилияти ва шунга ўхшаш бошқа хусусиятларни танлаб такомиллаштириш муҳим аҳамиятга эга. Демак, эпчиллик деганда, ҳаракатлар координацияларнинг умумий тўплами-йиғиндиси тушунилади.

Болаларда эпчиллик кўникмаларини ривожлантириш тизими бир нечта асосий жиҳатларни ўз ичига олади:

1. Ўйин ёндашуви: восита кўникмаларини ва мувофиқлаштиришни ривожлантириш учун ўйинлар ва кўнгилочар тадбирлардан фойдаланиш.

2. Машқларнинг хилма-хиллиги: Ҳар томонлама жисмоний кўникмаларни ривожлантириш учун югуриш, сакраш, улоқтириш ва кўтарилиш каби турли машқларни ўз ичига олади.

3. Вазифаларнинг мураккаблигини босқичма-босқич ошириб бориш: асосий машқлардан бошлаш ва болаларнинг эпчиллик даражаси яхшиланиши билан вазифаларнинг мураккаблигини аста-секин оширилади.

4. Жиҳозлардан фойдаланиш: Болаларга чакқонликнинг ҳар хил турларини ўргатиш учун турли хил аппарат ва жиҳозлар билан таништириш, масалан, тўплар, арқонлар, нишонлар ва бошқалар.

5. Ёндашувни индивидуаллаштириш: Дарсларни режалаштиришда ҳар бир боланинг индивидуал қобилияти ва эҳтиёжларини ҳисобга олиш.

6. Кооператив ўйинлар: болалар ўртасида жамоавий иш ва ўзаро муносабатларни ривожлантирувчи ўйинлар ва машқларни ташкил қилиш.

7. Қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш: болаларни фаол иштирок этишга ундайдиган мотивацион муҳитни яратиш, меҳнат ва ютуқларни мукофотлаш.

8. Барқарорлик ва мослашувчанликни ривожлантириш: тананинг барқарорлиги ва мослашувчанлигини яхшилашга қаратилган машқлар, бу ҳам умумий чакқонликка таъсир қилади.

9. Бошқа ўқув соҳалари билан интегратсия: янада яхлит ривожланиш учун чакқонлик фаолиятини математика ёки тил каби бошқа соҳалар билан боғлаш.

10. Ота-оналар билан ўзаро алоқа: болаларнинг чаққонлигини ривожлантириш жараёнига ота-оналарни жалб қилиш, уйда машқ қилишни давом эттириш бўйича маслаҳат ва тавсиялар бериш.

Самарали тизим ёндашувнинг ўйноқи ва индивидуал хусусиятини ҳисобга олиши, ҳаракатнинг қувончини рағбатлантириши ва эпчиллик қобилиятларининг босқичма-босқич ривожланишини кўллаб-қувватлаши керак.

Тезлик ва чидамлилиқни оширишнинг инновацион усуллари қуйидаги ёндашувларни ўз ичига олиши мумкин:

1. Виртуал ҳақиқат (VR) технологиялари: VR-дан турли рақобат шароитларига тақлид қиладиган, реакциялар ва тезлик параметрларини яхшилайдиган самарали машғулотларни яратиш учун фойдаланиш.

2. Сенсорли қурилмалар ва тақилладиган технологиялар:

Югуриш техникаси ва тренингнинг бошқа жиҳатларини таҳлил қилиш ва такомиллаштириш учун ҳаракат ва биометрик маълумотларни кузатиш учун сенсорлар ва қурилмалардан фойдаланиш.

3. Юқори баландликдаги машғулотлар: чидамлилиқни ошириш ва кислород этишмаслигига мослашишни яхшилаш учун юқори баландлик шароитларини симулятсия қилади.

4. Интервалли тренинг: чидамлилиқни ошириш ва тезликни яхшилаш учун юқори интенсив интервалли машғулотлардан фойдаланиш.

6. Биомеханик ҳаракат таҳлили: Таҳлил қилиш учун илғор технологиялардан фойдаланиш техникани оптималлаштириш ва машғулотлар самарадорлигини ошириш учун ҳаракатларнинг биомеханикаси.

7. Сунъий интеллектдан фойдаланиш: Ҳар бир спортчининг индивидуал эҳтиёжлари ва имкониятларига мослаштирилган ўқув дастурларини шахсийлаштириш учун сунъий интеллектдан фойдаланиш.

8. Ўзгартирилган гравитатсия машғулоти: ноёб ўқув шароитларини яратиш учун ўзгартирилган тортиш машиналари каби махсус қурилмалардан фойдаланиш.

9. Биоинформацион технологиялардан фойдаланиш: Шахсийлаштирилган ўқув дастурларини ишлаб чиқиш учун генетик маълумотлар ва бошқа биометрик параметрларни таҳлил қилиш.

10. Виртуал ҳамкорлар билан тренинг: технологиядан фойдаланиш мотиватсия ва рақобат руҳини ошириши мумкин бўлган виртуал ҳамкорлар ёки рақибларни яратиш.

Инновацион усуллар ҳар бир боланинг спортчининг индивидуал эҳтиёжлари ва жисмоний тайёргарлигини диққат билан амалга ошириш ва мослаштиришни талаб қилади.

Мактабгача ёшдаги боланинг соғлиғини сақлашга жисмоний тарбиянинг турли воситалари ва усуллари таъсир қилади. Масалан, тезликни ривожлантиришнинг самарали воситаси ҳаракатларни тезда бажариш қобилиятини ривожлантиришга қаратилган машқлардир. Болалар машқларни секин суръатда яхшироқ ўрганадилар. Тарбиячи машқларнинг узок ёки монотон бўлмаслигини таъминлаши керак. Уларни ҳар хил шароитларда, ҳар хил интенсивликда, асоратлар билан ёки аксинча, пасайиш билан такрорлаш тавсия этилади.

Мактабгача ёшдаги болаларнинг соғлиғини сақлаш жараёнида болалар учун ҳар доим қизиқарли бўлган ўйин моторли вазифалар, очиқ спорт ўйинлари, спорт ўйин-кулгилари алоҳида аҳамиятга эга; улар катта ҳиссий зарядга эга, таркибий қисмларнинг ўзгарувчанлиги билан ажралиб туради ва ўз-ўзини тарбиялайди. мотор муаммоларини тезда ҳал қилиш мумкин. Болалар тақлиф қилинган сюжет учун восита мазмунини ишлаб чиқишни, ўйин ҳаракатларини мустақил равишда бойитиш ва ривожлантиришни, янги сюжет чизиқларини, янги ҳаракат шакллари яратишни ўрганадилар. Бу машқларни механик такрорлаш одатини йўқотади ва ностандарт шароитларда таниш ҳаракатларни мустақил тушуниш ва муваффақиятли ишлатиш учун мавжуд чегараларда ижодий фаолиятни фаоллаштиради.

Мактабгача таълим муассасасида жисмоний тарбия бўйича самарали ишларни таъминлаш учун махсус жиҳозланган жисмоний тарбия заллари ва ўйин майдончалари зарур. Болалар боғчалари ва мактабгача ёшдаги болалар учун фойдаланишга топширилган биноларнинг намунавий лойиҳаларида боланинг тез ўсиб бораётган танасининг қулай ҳаёт фаолияти учун жуда муҳим бўлган кўплаб хусусиятлари ҳисобга олинмайди. Мактабгача ёшда тезлик ва куч сифатлари, чидамлилиқ, мослашувчанлик ва чаққонлик сезиларли даражада ошади, кўплаб моторли кўникмалар шаклланади, аммо асосий (спорт заллари ва мустақил жисмоний машқлар учун жойлар) машқлар), бу содир бўладиган, табиатан болага хос бўлган психофизик ва морфофункционал потенциалнинг ривожланишини тўлиқ таъминлашга имкон бермайдиган чекловчи омил бўлиб хизмат қилади. Кўпгина болалар боғчаларида мусиқа дарслари ва жисмоний машқлар учун мавжуд хоналар фақат 3

ёшгача бўлган болалар талабларига жавоб беради. Шу муносабат билан ушбу муаммони ҳал қилишнинг самарали усуллари излаш керак.

Идеал ҳолда, ҳар бир болалар боғчаси катта мактабгача ёшдаги (6-7 ёш) болаларнинг мотор қобилиятларини амалга ошириш учун тегишли мосламалар билан жиҳозланган спорт заллари билан жиҳозланган бўлиши керак. Шубҳасиз, бу муаммони жисмоний машқлар учун майдонларни кенгайтириш орқали ҳал қилиш мумкин. Ривожланишнинг интенсив йўли ҳозирги вақтда таълимнинг бюджет сектори учун энг мақбул ҳисобланади. Бироқ, ҳозирги иқтисодий шароитда у республикадаги барча мактабгача таълим муассасалари учун мос эмас. Шунинг учун мактабгача таълим муассасаларининг мамурий-хўжалик ва педагогик жамоаларининг вазифаси спорт зали майдонини гигиеник, анатомик, физиологик, ақлий, эстетик ва бошқа талабларга жавоб берадиган арзон, ностандарт, кўп функцияли ускуналар ва инвентар билан тўлдиришдан иборат.

Ишлаб чиқилган усуллар ва тавсияларни амалга оширишда қуйидаги йўллар ва йўналишларни ҳисобга олиш керак:

1. Мавжуд тизимга интеграция: Агар ишлаб чиқилган усуллар ва тавсиялар мавжуд тизимнинг ишлашини оптималлаштириш ёки яхшилашга қаратилган бўлса, у ҳолда уларни мавжуд инфратузилмага интеграция қилиш имкониятларини кўриб чиқиш керак. Бу мавжуд кодни ўзгартириш, янги модуллар қўшиш ёки тизимни соғломлаштириш ўз ичига олиши мумкин янги усуллардан фойдаланиш.

2. Янги дастурий таъминотни яратиш: Агар ишлаб чиқилган усул ва тавсиялар янги дастурий таъминотни ифодаласа, уни ишлаб чиқиш учун энг мос платформа ва технологияларни аниқлаш керак. Бунга дастурлаш тили, рамкалар ва ишлаб чиқиш воситаларини танлаш киради.

3. Синов тестлари: ишлаб чиқилган усулларни амалга оширгандан сўнг, уларнинг тўғри ишлаши ва белгиланган талабларга жавоб бериши учун уларни тавсия қиламиз. Синов бирлик тестини, интегратсия тестини, функционал тестни ва ишлаш тестини ўз ичига олиши мумкин.

4. Амалга ошириш ва ўқитиш: ишлаб чиқилган усуллар ва тавсияларни муваффақиятли синовдан ўтказиш ва диск раскадровкадан сўнг уларни иш муҳитига жорий қилиш керак. Бу тизимни янгилаш, янги дастурий таъминотни ўрнатиш ва ходимларни янги техника ва кўрсатмалардан тўғри фойдаланишлари учун ўқитишни ўз ичига олиши мумкин.

5. Мониторинг ва янгилаш: ишлаб чиқилган усуллар ва тавсияларни амалга оширгандан сўнг, улар мониторинги ва мунтазам янгиланиши керак. Бунга натижаларни таҳлил қилиш, фойдаланувчиларнинг фикр-мулоҳазаларини йиғиш, тузатишлар ва такомиллаштиришлар киритиш, янги талаблар ва технологиялар тизим ва дастурий таъминотни янгилаш киради.

Хулоса. Умуман олганда, ишлаб чиқилган усул ва тавсияларни амалга ошириш йўллари ва йўналишлари лойиҳанинг аниқ ҳолати, талаблари ва мақсадларига боғлиқ бўлади. Муваффақиятли амалга ошириш ва фойдаланишни таъминлаш учун ишлаб чиқиш, синовдан ўтказиш, амалга ошириш ва қўллаб-қувватлашнинг барча жиҳатларини ҳисобга олиш муҳимдир.

Мактабгача таълим муассасаларида болаларининг соғлом ва баркамол бўлиб шаклланишида жисмоний тарбия машғулотларининг роли бекиёсдир, чунки жисмоний маданият – болаларда ўзига, ўз танасига бўлган онгли муносабатни, соғлиқни мустаҳкамлашга бўлган эҳтиёжни шакллантирувчи, иродавий ҳамда ахлоқий сифатларни тарбияловчи ягона ўқув фанидир. Лекин болаларда жисмоний тарбия маданиятга ва спортга бўлган яхши муносабатнинг шаклланиши кўп жиҳатдан ўқув жараёнини самарали ташкиллаштиришга ва аниқ қўйилган педагогик вазифаларга боғлиқ.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикасида давлат мактабгача таълим муассасаси тўғрисида Низом / Мактабгача таълим. – Тошкент, 2007. - № 10. – Б. 2-6.

2. Матвеев А.П., Мельников С. М. Методика физического воспитания с основами теории: Учебн. пособие для студентов пед. институтов.-М.:Просвещение. 1991,-191 с.

3. “Илк қадам” мактабгача таълим муассасасининг Давлат ўқув дастури. Тошкент – 2018.

4. Салимов F.M. Maktabgacha ta'lim muassasalarida ertalabki gimnastika mashg'ulotlarining o'rni “Hozirgi taraqqiyot bosqichida jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini tashkil qilishning istiqbollari: muammo va yechimlar” Xalqaro miqiyosi dagi ilmiy amaliy-anjuman www.openscience.uz 2022, 28-29 aprel.

5. Салимов F.M. Sog'lom turmush tarzining asosiy omillari.// “Science and education scientific” journal . issn 2181-0842 volume 3, issue 4 april 2022.

6. Салимов F.M. Мактабгача ёшдаги болаларнинг жисмоний имкониятларини ривожлантириш. *Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences VOLUME 2 | ISSUE 8 ISSN 2181-1784. Scientific Journal Impact Factor SJIF 2022: 5.947 Advanced Sciences Index Factor ASI Factor = 1.7. 279-284 бетлар.*

7. Салимов F.M. Мактабгача таълимда ўйин, тарбия ва ўргатиш усуллари \ “Jismoniy madaniyat va sport: ta’lim dasturlarini takomillashtirish, muammolar va yechimlar” xalqaro miqiyosidagi ilmiy amaliy-anjuman materiallari. 2023. 1-2 may, -557 бет.

8. «Учинчи мингйилликнинг боласи» таянч дастуридан / Мактабгача таълим. –Тошкент, 2007. - № 9. – Б. 6.

9. Фарберман Б. Янги педагогик технологиялар. - Т.: Фан, 2001. –146 б.

10. Юсупова П. Мактабгача тарбия педагогикаси. – Т.: Ўқитувчи, 1993. – 264 б.